

MŪSŲ LIETUVA

SÃO PAULO — BRASIL — 1971 m. balandžio — april 23 d.

PLACIAJAME PASAULYJE

EGIPTAS

Libija, Sirija ir Egiptas numato sudaryti arabų federaciją, turėsiančią vieną prezidentą, vėliavą, himną, sostinę ir kariuomenę. Kraštai nepriklausomi, o federacijos tikslas: atimti iš Izraelio arabų žemes.

COSTA RICA

Visų Amerikos valstybių užsienio ministeriai posėdžiaavo metiniame OEA suvažiavime.

KINIJA

Stalo teniso žaidėjai sugrįžo iš Kinijos. Nixonas praplėtė JAV prekybą su raudonąja Kinija. Taiwano valdžia gal išstos iš Jungtinių Tautų, protestuodama Pekingo politika.

CEILONAS

Kairiųjų sukilimas vargina kraštą. Valdžiai talkina Indijos karinės pajėgos.

PAKISTANAS

Pilietinis karas rytų Pakistane tebesitęsia. Valdžia ir sukičia užėmė didelius plotus, daug žmonių žuvo, spėja ma apie pusę milijono.

INDIJA

Politinė padėtis Indijos pusiasalyje neduoda valdžiai ramybės. Karo reikalams išlaidos didelės, sulaukymai krašto ekonominę vystimąsi.

VATIKANAS

Su Pauliumi VI susitiko Vengrijos užsienio reikalų ministras Janos Peter.

J. A. V.

Amerikiečiai žydai paleido daugybę varlių sovietų Aeroflot bendrovės raštinėse New Yorke, primincami vieną didžiųjų «slogų» Mozės laikais užklupusių Egiptą

ITALIJA

Venecijoje palaidotas vie-

nas garsiausių šio šimtmečio kompozitorių Igor Stravinsky.

PRANCŪZIJA

Paryžiuje veikia Prancūzų Lyga ginti žmogaus ir piliečio teises pasiuntė laiską Turkijos ambasadoriui, užstodama lietuvius Brazinkus, kuriems dar vis grėšia galimybė būti atiduotiems sovietams.

Brazilija

Prezidentas Medici šiaurėje atidarė istorinį Guararapes parką, minintį portugalų-olandų karus 1648 metais

Užsienio žvejams uždrausta iš viso gaudyti vėžius bei vėžiukus Brazilijos teritoriniuose vandenyse. Žvejoti šimto ir dviejų šimtų mylių tarpe turį gauti leidimą ir mokėti mokesčius.

Rio-Niteroi tito dalys bus išardytos, kad tiltas galėtų būti tobuliau pastatytas.

Teroristai São Paulyje nužudė pramonininką Henning Bolesen, danų kilmės. Du dalyviai jau policijos sušaudyti.

São Paulo universiteto teisių fakultete posėdžiavo vienuolikos Pietų Amerikos kraštų atstovai, svarstydami įstatymų reformos galimybes.

Japonija žada padėti Brazilijai vystyti plieno pramonę.

Nepalikite Mūsų Vienu

ISPŪDŽIAI IŠ LIETUVOS
EDVARDAS ŠULAITIS

Daugeliui išeivijoje gyvenančių tautiečių šiandieninė Lietuva dar tebėra kaip labai tolimas ir mažai pažįstamas kraštas. Nors daug kas apie ją kalba bei rašo, tačiau be gilesnio pažinimo ar supratimo. Daugumas pokalbiuose ar straipsniuose naudoja savo vaizduotę ar jausmus, bet ne konkrečią medžiagą

Ypatingai tokia yra Lietuva išeivijos jaunimui. Jam mėnulis gal daugiau pažįstamas, negu tėvų gimtasis kraštas. Jeigu ir jis ką nors sužino, tai tik apie senąją romantiškąją Lietuvą, kuri šian dien jau neegzistuoja

Taip, Lietuva šiandien jau yra kita. Ir ji yra netoli mūsų, čia pat iš Niujorko išskridus vakare su pusdienio sustojimu Londone, kitą vakarą jau nusileidi Vilniaus aerodrome. Dvidešimt šešerius metus puoselėta mintis sugrįžti į savo gimtinę tapo realybe. Tai buvo asarą išspaudžiantis įvykis, anksčiau tik sapnuose sapnuotas.

Turiu pasakyti, ką pamąčiau Lietuvoje, nenusivyliau. Aš žinojau, kad ten mūsų tagiečiams dar vis trūksta geresnio drabužio ir skanesnio duonos kąsnio (nors gal ne visiems). Mažiau nebuvo naujiena, kad ten laisvas žodis ar kūrybiniai polėkiai yra varžomi. Aš įsivaizdavau, jog religiniai pasireiškimai nėra skatinami. Tačiau aš nemaniau, kad ten sutiksiu puikių, lietuviškai kalbančių, lietuviškai šokančių ir dainuojančių jaunuolių.

Laudies meno ansamblių vakaras, dainų šventė ir tautinių šokių šventė sutraukė apie 30 tūkstančių aktyviai pasireiškusių jaunuolių iš visos Lietuvos. Pamąčiau jų pasirodymus, entuziazmą bei lietuvišką nusiteikimą, negalėjau širdis iškęsti nepradėjus smarkiau plakti. Jeigu anksčiau vaikams paklausus, ar jaunimas Lietuvoje taip pat šoka ir dainuoja, kaip ir čia, tekdavo duoti tik trumpą atsakymą — taip, tai dabar jiems galiu atsakyti, kad pats savo akimis mačiau ir ausimis girdėjau tų mažųjų sugebėjimus.

Vilniuje teko sutikti ir kelis jaunuolius, atvykusius pasisvečiuoti iš Amerikos. Jie po 10 dienų praleistų tėvų žemėje, išvyko su tokia lietuvišku nusiteikimu, kad jo gal jiems pakaks visam gyvenimui. Dabar jie ne patys tėvus klaus, kur ta Lietuva, bet jiems tur būt, pasakos, kad verta mokytis lietuvių kalbos, nes yra trys milijonai žmonių, kurie vien tik lietuviškai kalba.

Buvau sužavėtas Lietuvos jaunimo domėjimusi išeivijos lietuviais ir aplamai vakarais. Jus domino viskas: ką veikia Amerikos lietuviai jaunuoliai, kaip jie rengiasi, kokios muzikos klausosi ar kalba bei rašo tėvų kalba. Jiems Vakarų pasaulis atrodo kažkoks egzotiškas kraštas, ku-

Šio ML Nr. GARBĖS LEIDĖJAS VILA ZELINOS MALDOS APAŠTALAVIMAS

ADMINISTRACIJA NUOŠIRDŽIAI DĖKOJA UŽ ŠIĄ
SUTELKtinę NARIŲ PARAMĄ MŪSŲ SPAUDAI.

ris juos be galo domina. Nerasdami teisingesnių žinių apie Vakarų vietinėje spaudoje, jie godžiai klausinėja kiekvieną turistą iš užsienio ir apiberia jį visokiais klausimais. Kiekvienas iš užsienio atsivežtas laikraštis, kiekviena knyga ar žurnalas imami į rankas su pagarba. Viena jau mokelius baigusi mergina paklausė, kokio skonio yra «kokakolas», ir sakė, kad būtų malonu kada nors jo paragauti. Tačiau geriausia jiems dovana yra užsienio lietuvių nuvažiavimas pas juos ir gyvo ryšio palaikymas su jais. «Jeigu mes negalime pas jus atvažiuoti, tai jūs kaip galima dažniau turėtumėte pas mus atvykti ir mus morališkai sustiprinti», sakė ne vienas.

Sutikau nemažą jaunų žmonių, jau baigusių aukštąjį mokslą ir pradėjusių dirbti savo specialybėse, kurie negali prisitaikyti prie «sovietinio realizmo». Jiems Leninas bei kiti «genijai» yra tapę beveik keiksmazodžiais. Jie ilgisi galimybės savaimingai informuoti savo kūrybines galias. Kai kurie džiaugiasi, kad dabar jau atsirado galimybė laisviau kurti, tačiau tokio kelio pasirinkėjams nėra progų savo kūrybą viešai parodyti, nors uždaruose draugų bei pažįstamų rateliuose to kie kuriniai rodomi bei skaitomi. Apie tai tegalima patirti, nuvykus Lietuvon.

Laikiausi ir jaunimo stovykloje netoli Kauno, kuri pavadinta mums gerai suprantamu vardu — «Wonderland». Tai stovykla, kur atvyksta mokyklinis jaunimas atostogų metu pasimokyti anglų kalbos. Visi stovykloje esantieji užrašai yra angliškai. Čia bandoma ir kalbėti tik angliškai, bet, žinoma, jų anglų kalbos mokėjimas labai ribotas. Kai pabandžiau su jais angliškai kalbėtis, ištarę angliškai kelis žodžius, tuoj pradėjo lietuviškai aiškinti. Mokytojai nusiskundė, kad ir jiems yra sunkumų su vaikais, nes jie vis noriau kalba lietuviškai. Čia, Amerikoje, kaip žinome, tie mokytojų skundai yra prieštaringi.

Toje stovykloje vaikai teiravosi apie Amerikos lietuviukus. Kai kurie norėjo adresų, kad galėtų susirašinėti su savo bendraamžiais. Kitų net kvietė, kad Amerikos lietuviškai kitais metais atvyktų į jų stovyklą ir juos pamokyti angliškai o jie Amerikos, lietuviukus geriau pamokyti lietuviškai.

Labiausiai mane sužavėjo jaunimo užsispyrimas. Mačiau daug gimnazistų ir studentų (daugiausia merginų) bažnyčiose, nežinint, kad yra

atkalbinėjimai ten eiti. Sutikau tokių, kuriems dabartinė padėtis krašte ne prie širdies, nors tai jiems gali atnešti tik materialinę ir moralinę skriaudą. Tačiau ten į tai nekreipiamas dėmesys. Jei gu čia, pas mus, labai madoje visoks prisitaikymas, tai ten priešingai (žinoma, yra ir išimčių)

Sugrįžus Amerikon, ilgai aussyse skambės Lietuvos jaunimo dainos, klebesys, ilgai prisiminsiu jų žodžius «nepalikite mūsų vienu!» Neuzmirštu mėlyno gimtines dangaus ir pakelėse geltonai žydinčių lubinų. Neuzmirštu ir Kauno bazilikoje iš menkų rotatorių mi padaugintų giesmynėlių senų moterėlių giedotos maldos žodžių: «Dieve, autolink nuo mūsų šią nelaimę!»

(LAIŠKAI LIETUVIAMS)

KATALIKAI PASAULY

ROMA — Popiežiškoji komisija oficialiam šventojo Rašto naujam Vulgatos tekstui leisti peržiūrėjo ir pataisė visą šv. Jeronimo verstą aująjį Testamentą ir Vatikano knygų leidykla atspausdino paskutinį Naujojo Testamento tomą, apimantį Apaštalų Darbų ir švento Jono Apreiškimo knygas. Dabar yra jau išleistas visas Naujojo Testamento — Naujosios Vulgatos lotyniškas tekstas, kuris bus verčiamas į viso pasaulio kalbas ir vartojamas visos Bažnyčios liturgijoje.

VATIKANAS — Nuolat augant maldininkų ir turistų skaičiui, Vatikano vadovybė nutarė įsteigti Vatikane informacijų centrą maldininkams ir turistams.

PARYŽIUS — Jungtinių Tautų UNESCO organizacija mokslui, kultūrai ir tautų ugdymui kelti Paryžiuje pradėjo leisti senovės krikščionių religinės sektos gnostikų rankraščius, pavadintus «Gnosis» vardu. Rankraščiai buvo surasti prieš 25 metus viename Egipto kape iš trečio ir ketvirtos šimtmečio po Kristaus gimimo.

VIENA — Austrijos katalikų jaunimo organizacijų šiemet Trijų Karalių šventės proga visoje Austrijoje pravedo rinkliavoje misijų morkalams iki šiol surinkta jau daugiau negu 14 milijonų šilingų. Minėtųjų aukų pagal ba bus pastatyti dešimt katalikų centrų įvairiose šalyse.

Pavergtoji Lietuva

A. Rekašiaus sukurta opera «Šviesos baladė» pastatyta Kauno muzikiniame teatre. Žodžius parašė poetas A. Drilinga.

Justinas Marcinkevičius, susilaukęs didelės sėkmės su istorine drama poema «Mindaugas», parašė naują eiliuotą dramą «Katedra» apie Lauryną Stuoką-Gucevičių, senosios Vilniaus katedros architektą. Dramą statys Vilniaus dramos teatras miest, 650 toms metinėms minėti.

M. K. Čiurlionio parodoje Vilniuje buvo išstatytas ir japono I. Kato rašinys «M. K. Čiurlionis lietuvių genijus», okižo mieste veikia Čiurlionio bičiulių ratelis

Per paskutinius ketveris metus Liaudies Meno Draugija Lietuvoje suruošė beveik 300 parodų. Draugija apjungia drožėjus, mezgėjus, metalo bei gintaro meistrus, keramikus ir tapytojus.

Maskvos leidykla «Muzyka» išleis penkių lietuvių kompozitorių veikalus dainas, pianui kūrinis, oratorijas, koncertus.

Vilniuje veikia aklųjų choras turintis 40 narių.

Fotografo Vytauto Ylevičiaus meninių nuotraukų paroda įvyko Vilniaus respublikinėje bibliotekoje. Jos pagrindinės temos — lietuviško kaimo gamta, senieji jo gyventojai, vaikai, gamtos ir žmogaus sąlytis.

Puslaidininkų fizikos instituto direktorius K. Valacka išvyko į Angliją susipažinti su tyrimais. Matematikos statistikos skyrius buvo įsteigtas prie Lietuvos Mokslų Akademijos.

Lietuvos kino studijos planuoja ekraninį filmą «Vyrų vasara» į savo repertuarą įtraukė sovietai. Režisuoja ir vaidina lietuvai.

Vilniaus universiteto kraštotyriminkų klubas surengė susitikimą su senaisiais Vilniaus krašto mokytojais ir liaudies dainininkais bei muzikantais iš lietuviškų kaimų Gudijoje. Mokytojai atskleidė suakius gyvenimo ir darbo sąlygas leikų okupacijos metais, svečiai iš Gudijos supažindino su Gudijos lietuvių kaimuose išaugotomis liaudies dainomis.

Poetą E. Mieželaitį nariu korespondentu išrinko Rytų Vokietijos Meno Akademija.

Geriausiu 1970 metų sporti

ninku išrinktas krepšinio rinktinės kapitonas Modestas Paulauskas. Jis išrinktas jau penktą kartą.

Lietuvoje gyvena 325 šimta mečiai, kurių seniausias vyras yra Vincas Pinelis, 115 metų, gyvenęs prie J. Rakų, o seniausia moters Marijona Globienė, 121 metų, iš Nemakščių apylinkės. Iš senelių yra 271 moteris ir 54 vyrai.

Siemet sueina 70 metų nuo pirmojo lietuviško spektaklio Suvalkijoje, Pietarių sodyboje, «Amerika pirtyje».

Kunigo Teodoro Brazio 100 metų gimimo sukaktis buvo minėta Lietuvoje. Jis pirmasis lietuvių muzikos teoretikas.

Lietuvoje yra apie 60 tūkstančių laukinių ančių, kurių 10 tūkstančių pasilieka žemumų Neries ir Nemuno neužšalanciose vietose. Ženoja ir mažas gulių skaičius.

Jurgio Pabrėžos, žemaičių ir Lietuvos botaniko, 200 metinės atšvėtos Lietuvoje. Jis mokėsi Vilniaus universitete, tapo kunigu prancišknu. Parašęs apie 50 mokslinių studijų apie Lietuvos gamtą. Jo kapas Kretingoje.

Kiekvienais metais iš kaimo į miestą Lietuvoje išsikelia apie 5 tūkstančiai žmonių.

Lietuvą 1970 metais applančė 8 tūkstančiai turistų iš įvairių kraštų, didesnė dalis iš už geležinės uždangos, bet buvo ir iš Japonijos, Naujosios Zelandijos, Australijos ir kitur.

Panevėžio stiklo fabrikas gamina spalvotus stiklo blokus naujiems pastatams papuošti.

Pradėtas leisti leidinys «Šeima». Vienas tikslų yra padėti tėvams vaikus komunistiškai auklėti.

Netoli Šiaulių įsteigtas pirmasis Lietuvoje malimo mūziejus.

Netoli Kazliškių kaimo auga 300 metų senumo obelis, 19 metrų aukščio ir kamieno skersmens — net virš 3 metrų.

J. Vaina, Punske mokytojujas, yra surinkęs Suvalkų trikampio lietuvių etnografinės medžiagos.

Jau trečią kartą bokso čempionais Sovietų Sąjungoje yra A. Zurza ir J. Juocevičius.

Kauno zoologijos muziejus pavadintas neseniai mirusio gamtininko Tado Ivanausko vardu. Bus ruošinama knyga ir filmas apie jo ilgą gyvenimą.

Kauno muzikiniame teatre pastatyta vieno veiksmo opera «Meškino liga», taikyta vaikams. Dainuoja šoka ir groja vien vaikai, o veikalą parašė 11-tos klasės mokinė.

Sportininkas Kęstutis Šapka šį sezoną iššoko aukščiausiai negu visi Europos sportininkai: 2,23 metrus.

JAV-bėse senatorius Dodd paskelbė davinius, kad sovietams užėmus Lietuvą, apie 3% gyventojų buvo surašyti į įtariamųjų sąrašą.

Pirmasis knygos ženklas («ex libris») Lietuvoje atsirado 1547 metais. Jis priklausė didžiajam Lietuvos kunigaikščiui Žygimantui Augustui 1671 metais Bogulavas Radvila pasirinko sau grynai — ir pirmąjį — lietuvišką knygos ženklą.

Per etnografines ekspedicijas, kurių metu apklausinėjami ypač kaimo gyventojai, surinkta ši medžiaga vien tik perėjais metais: 34,000 lietuvių kalbos žodynių, 23,000 užrašų tantosakos archyvu ir 2800 topominių (vietovardžių ir panašiai).

Latvijoje šiuo metu esama 30% rusų. Teigiama, kad rusų intelektualai ypatingai linkę keltis į Baltijos valstybes, nors juose vyraujančios aiškios priešrusinės nuotaikos.

ŠVĖMALAS

DAUMANTAS ČIBAS

(tęsinys)

— Sakyk, nieko nestėpk.

— Kai mes abu susilenkė kalbėjom. Confi-teor, ta moterėlė tyliai prie mūsų atstypėjo ir tik pūc! pūc! pūc! užpuolė kapoti kapelioną.

— Dieve mano! — pakėlė abi rankas klebonas. — Negirdėtas daiktas!

— Kapelionas sukniubo, aš taip pat.

— Ir tave mušė?

— Ne! Aš taip sau..

— Sakai, mušė moteris?

— Taip, taip! Moteris. Aš jos veido nemačiau. — nenorėjau grįžtelėti. Bet girdėjau balsą. Ji šnypstė.

— Ji sakė: «Še, tau, ruski! Še, tau, ruski!» Dar pasakysiu aš mačiau jos mažą koją.

— Eik, eik, avigalvi, nekalbėk man apie moterų kojas! — sudraudė jį klebonas. — Sakyk, su kuo mušė?

— Ji skubiai iš bažnyčios ištrinkėjo. Tada mes atsikėlėm ir pamatėm prie mūsų numestą virvę. Kapelionas tą virvę pasiėmė, nusivilko arnotą ir viską, prisakė nieko nepasakoti ir tuoj parėjo namo. Daugiau aš nieko nežinau. Tikrai nieko daugiau.

— Ar kam jau sakei apie tą atsitikimą?

— Niekam. Bijojau sakyti.

— Tai ir nesakyk, kol aš suseksiu, kas taip

baisiai pasarė. O dabar užgesink žvakes. Mišias laikysiu už valandos.

◆ ◆ ◆

Net pažaliavęs klebonas įpuolė į kapeliono kambarį. Pasilenkęs iš po lovos ištraukė kanaaninę, vandeny mirkytą virvę.

— Dabar ir aš tau su ja duosiu, melagi!

— Pagrumojo, pašvytravo, bet nekirto. Nusviedė durų link.

Kapelionas gulėjo jau nusirengęs, tai klebonas antraukė nuo jo antklodę, jį patį be jokių ce emonijų apveitė, nuplėšė marškinius, iš tikrųjų, per sprandą ir per nugarą tysojo keturios raudonos, paputūsios mimbės.

— Tai matai, ką gavai! Džiaukis, kad tik davatkėlė tave apkapojo. O aš visą laiką drebėjau, kad į tave, apsaugok, Dieve, perkūnas ne trenktų!

— Davatkėlė, davatkėlė! — pamėgdžiojo kapelionas. — Imk virvę ir sukapek mane į gabalėlius, aš netikėsiu, kad ji buvo tik davatkėlė! Ne moterims toks darbas. Tik vienas Ingavangio Pijus turi tokią stiprią ranką. Jeigu ne jis mane skaldė, tai kas kitas moterimi apsirengęs. Bet aš jį surasiu! Nepasislėps! Pažinsiu iš balso! Pažiūrėsime, kaip tada jis šnypš po mano kojom! Į Sibirą nužvangė! Pragare degs! Kas girdėjo, — pakelti ranką prieš kunigą! Ir dar — prie paties Dievo altoriaus!

— Nešūkauk, pats kaltas būdamas, — stabdė jį klebonas.

— Aš kaltas? Tamsta, klebone, ką aš nukriaudžiau? — pašoko kapelionas, — Ką blogai padariau? Aš kaltas, kad gerą darbą dirbu,

kad mokykloje aiškinu šventą mūsų tikėjimą?

— Aš sakiau ir sakau, o tavo akmeninė galva vis dar nesupranta. Kai seminarijos direktorius nebeleido kapelionui tikybos dėstyti lietuviškai, tai nei vienas kunigas, sakau — nei vienas, nesutiko mokyti jos rusiškai. Tik tu iš kažkurios peklos toks išlindai, pats pasiešėlei. Visos parapijos aplinkui baisiausiai piktinasi!

— Ko čia piktintis? Aš atlieku kunigo pareigą, Evangeliją galima skelbti visomis kalbomis. Dabar aš ją skelbiu rusiškai. Jei reikės, skelbsiu ir saraceniškai.

— Saracėnams skelbk saraceniškai, vengrams — vengriškai, bet lietuviams — tik lietuviškai!

— Jei man neleidžia skelbti lietuviškai, tai skelbiu taip, kaip galima. Man rūpi vaikų tikėjimas, jų sielos, jų sielų išganymas. Rusų kalbos nesibaidau. Kuo ji bloga?

— Iš rusiškos kalbos žmonėms pirmiausia prilimpa rusiški keikimai. Juos tai kiekvienas visą gyvenimą atsimins, o tavo rusiškus pamokymus jau už durų užmirš. Su svetima kalba tu nesustiprinsi tikėjimo ir nieko nenuvesi į dangų greičiau. Tik padėsi apželkiamiems maskoliams. O jiems pirmiausia rūpi, kad mes kalbėtumėm ir melstumėm rusiškai. Supranti? Kad nebebūtumėm lietuviai ir katalikai.

— Neteisybė! Mazurenko, pats seminarijos inspektorius, neseniai kiekvienam mokiniui padovanojo po lietuvišką «Šventą istoriją» senojo įstatymo.

(Bus daugiau)

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 20
Caixa Postal 4421
Sao Paulo, E.S.P.
Tel.: 273-03-38

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

Diretor responsável Dr. José Ferreira Carrato

Redator: JONAS KIDYKAS

Administr.: JONAS BRUŽIKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr.\$ 20,00 visoje
Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA NCr.\$ 100,00 P.
Paskiro Nr. Kaina Cr.\$0.40

SKELBIMAI: pirmame puslapyje NCr.\$ 40,00 paskutiniam
NCr.\$ 20,00. viduriniuose puslapiuose NCr.\$15,00
ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy pirtvarko save nuofitūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Mūsų vertybės

Žmogaus gyvenime būna kritiški momentai, kada jam tenka aiškiai išskirti tai, ką jis daugiausiai vertina. Vienas tokių atvejų: mirtis. Laisvės kovotojai, miško broliai, padėjo savo gyvybę už tautą ir tikėjimą.

Laisvojo pasaulio lietuviams tokios staigios aukos netenka aukoti: jų kelias yra lėtesnis, ramesnis. Bet tai nereikia, kad mūsų tautinis gyvenimas negali būti lygiai tiek pat ryžtingas.

Kaip pavyzdį įdedame ištraukų iš Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vieno kūrėjo testamentą. Tokių žmonių dėka keliolikos kraštų lietuviai turi vieną bendrą visus apjungiantį vienetą ir glaudžius ryšius.

«Prie karsto turi būti tik kryžius ir lietuviškoji trispalvė vėliava. Nei pamokslė, nei kalbose mano asmens neliesiti. Pamokslininkas ir kalbėtojai teprimena lietuviškajai išeivijai tuos idealus, kuriems visą gyvenimą tarnavau ir skelbiau kiekviena proga: laisva nepriklausoma Lietuva, nenuilstama ir nenutraukiama kova dėl jos išlaisvinimo; rėmimas tų institucijų darbu ir finansais, kurios vadovauja tam išlaisvinimui — VLIKą ir ALTą; išlaikyti išeivijoje lietuvių kultūrą ir lietuvių kalbos meilę, išauklėti lietuviškąjį jaunimą taip, kad sugebėtų ir norėtų tęsti kovą dėl Lietuvos laisvės ir lietuviškos išeivijos lietuviškoje išeivijoje. To nori ir reiškia kalauja ne tik tėvynė, bet ir Dievas. Katalikuose palaikyti gyvą tikėjimą, nes yra stiprus akstinas palaikyti gyvam patriotizmui.

.. Ant pastatyto prie kapo kryžiaus turėtų būti tokie... sakynas: Lietuvi, tebūnie Tau pirmaisiais tėvas ir motina, bet virš jų tebūnie Tau Tavo tėvynė Lietuva. Šie žodžiai yra šv. Augustino. Mano prijungti prie jų tik žodžiai: «Lietuvi ir Lietuva». Mano akis ir krūtinę užpildyti Lietuvos žemele.

Kiekvienose šv. Mišiose prašiau Dievą tėvynės laisvės ir pasilikti lietuviams tvirtais, ištvėringais ir kovingais patrijotais, o katalikams — katalikais. To maldausiu Dievą ir toj vietoj, kurią man paskirs Dangiškasis Teisėjas. Ypatingai karštai maldausiu Dievą, kad jis padėtų išaugti jaunimui sąmoningais ir kovingais lietuviams patrijotais.

Mano akis ir krūtinę prašau užpildyti lietuviškąja žemele, kurią esu gavęs iš savo tėvynės Lietuvos.

Visų lietuvių prašau maldos už mano sielą. Jei kas mano laidotuviu proga skirtų kokią auką, prašau skirti Lietuvos Fondui ar LB Kultūros Fondui pirmiau minėtoms lietuviškais klausimais mokslinėms knygoms leisti.»

Kultūrinė reprezentacija

Visai neseniai Dirva savo vedamajame paskelbė, kad Lietuvių enciklopedija angliskai bus pirmasis šaltinis mus pažinti. Ligi šiol kiti mus tegalėjo pažinti tik per šalutinius kelius, tik per tarpininkus. Privati leidėjo iniciatyva padės padidinti langą, pro kurį kitataučiai galės pažvelgti į lietuviškąjį pasaulį, į jo kūrybinius ekonominius ir visuomeninius laimėjimus

Tačiau tai ne mūsų organizuotųjų vienetų nuopelnas, o mūsų privataus, puikios iniciatyvos ir nebijančio darbo žmogaus. Enciklopedija, ne tik angliškoji, yra mūsų tautos viena iš didžiausių reprezentacijų. Jeigu tai būtų atlikęs koks nors veiksnys, kiek šiandien būtų ginčų, kuris tai pirmas pradėjo daryti nespėjume garbinti visų valdybų. Būtų tiek pat skubėjimo be-

BRAZINSKU IR SIMO KUDIRKOS POVEIKIS VAKARAMS

JIE PASITARNAVO LIETUVOS LAISVĖS BYLAI

V. ALSEIKA, «DRAUGAS»

Praeitų metų spalio 15 ir lapkričio 23 dienų įvykiai — Brazinskių šuolis lėktuvu į laisvę ir Simo Kudirkos pasrangos rasti laisvę amerikiečių pakraščiu sargybos laivetai du įvykiai, atkreipę pasaulio ir Amerikos dėmesį į padėtį Baltijos kraštuose. Jau netenka abejoti, kad abu įvykiai, taip garsiai išskėlę Lietuvos ir lietuvių vardą pasau-

lio spaudoje, per radijus ar televizijos stotis, netiesiogiai bus pasitarnavę Lietuvos ir, aplamai, Baltijos kraštų laisvės bylai. Todėl ir prasmingais laikytini mūsų organizacijų, kaip Altos ar Vliko kvietimai protestuojant dėl Simo Kudirkos, reikalaujant tyrinėti jų kongrese, drauge kelti ir pačių tų valstybių bei jos laisvės klausimą.

siskelbiant, kuris pirmas ką nuveikė, kaip iš pavergtos Lietuvos prasiveržusių ar nu-teistų atveju.

Kitas toks pat Lietuvos kultūros reprezentantas yra Manyland Books leidykla. Ji išleido daugybę knygų angliškai, tuo supažindindama amerikiečius su lietuvių literatūra, pasakomis, istorija. Tikrai nuostabu, kad tai padarė vienas vienintelis žmogus. Jo klek buvo žadėję mums įvairių istorijų organizuotieji vienetai jau Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo penkiasdešimtmetio proga. Tačiau pažadai liko pažadais, gi vienas Manyland Books leidyklos vadovas parodė pasauliui ir Krėvę, ir Vaičiulaitį, ir Šeinių, ir Gliudą, ir pagaliau mūsų lietuvišką-ias pasakas, ir mūsų visą eilę bestristų vienoj knygoj «Selected Lithuanian Short Stories», kurios išėjo trejeta laidų. Visiems šioms uždaviams, visiems šiais tikrai ne vienadieniškai reprezentacijai, leidėjas negavo iš jokių fondų lėšų, o kai buvo gavęs paskolos iš vieno fondo už procentus, tai buvo tokių, kurie manė, kad tai visai bereikalinga.

Mums vis labai sunku suprasti, kad tautinė reprezentacija reikalinga pinigų, kad ir knygai, ne tik šokiui ar dainai, reikia lėšų. Gerai, kad važiuoja į užsienius sportininkai, šokėjai ir dainininkai, niekas dėl to, kas šiam tikslui aukėjo, nenukentės, bet nereikia užmiršti, kad reikia ir pastovesniam lietuvių reprezentavimui — knygai taip pat išteklių. Ir juo labiau knyga plaukia ne tik trumpam laikui į užsienius, bet ji plaukia ilgam laikui į bibliotekas, ji ten bus daug ilgiau negu kelių dienų ar mėnesių viešnagė. Mūsų kultūrinė reprezentacija, be abejo gali būti ir kitur — dailėje ar muzikoje. Čia vienur su auko-

mis kitur ir be aukų gražiai užsirekomenduojame, tačiau knygai prasimušti daug sunkiau, ypač kai reikia konkuruoti su leidykla, kurios už vieną Čruščiovo raštų tomą sumoka milijoną dolerių honoraro.

Štai minėta Manyland Books leidykla išleidžia šiuo metu Vaižganto «Nebylį» angliškai. Apie šį kūrinių, vienas iš amerikiečių kultūros žurnalo redaktorių, mokas lietuviškai, pasakė, kad tas kūrinyje prilygsta Nobelio premija atžymėto Faulknerio kūriniui. Bet kol amerikietis skaitytojas įsitikins, kad tai tikrai geras kūrinyje, reikia nemanaža lėšų ir laiko. Ir būtų pats didžiausias Vaižganto pagarbimas, jei kas nors, koks nors organizacinis vienetas, nepagailėtų leidyklai trejetos tūkstančių dolerių, kad galėtų šia subsidija palengvinti leidyklai «Nebylį» išleisti. Tą kūrinių ir mūsų poetas Aistis laiko vienu geriausių mūsų literatūroje, todėl šiai reprezentacijai reiktų ypač surasti lėšų.

Šiandien, Vasario šešioliktosios išvakarėse, mes vis kalbėsime apie mūsų laisvės kovas, apie mūsų laisvės laikraščiams, apie mūsų būtinumą išleisti amerikiečius. Viena Manyland Books išėjo į amerikiečius ne kukliu, laisvę skyrė išspausdintu laisvė, bet su keliolika knygų, kurios buvo aptariamose įtakingiausiose Amerikos ar Anglijos žurnaluose. Čia ir yra tikroji reprezentacija, tik gaila, kad mums vis sunku su tuo apsiprasiti. Mūsų rašytojai kovoja už savo krašto laisvę, už lietuvių kultūros lygiatęsiškumą pasaulyje, ir padėkime tiems, kurie juos bando į platesnį pasaulį išvesti.

P. Svičius

«Draugas»

REIKŠMINGAS LAIŠKAS «N. Y. TIMES»

Dėlto tenka pasidžiaugti, kad kaip tik ilgai tylėjusiame «N. Y. York Times» dienraštyje pr. m. gruodžio 5 d. pirmoje vietoje laisvų skyrėje įdėtas Juta Virtman laiškas apie Baltijos kraštų pavergimą. Būdinga, kad jis sutapo su tą dieną Chicagoje savo metinius posėdžius pradėjusiu Vliko seimu. Virtman pačioje pradžioje pažymi, kad abu minėti įvykiai dramatiška forma išryškino 25 metus tebetrunkančią padėtį. Esą, šis klausimas, taigi Baltijos kraštų laisvės byla, galima sakyti, nebuves iširtas nei pačių JAV-čių, nei svarstytas Jungt. Tautose.

ŽYDŲ PERSEKIOJIMAS — TAI TIK MAŽA DALELĖ

Autorė iškelia mintį, kad Sovietai, užėmę Baltijos valstybes, vykdo planingą tautinio naikavimo politiką. Iš tikrųjų, nepaprastai išgarsinti ir Sovietų vyriausybės vykdo mi žydų persekiojimo veiksmai — tai tik maža visos rusų programos dalis. Ji siekia pasipriešinti tom gyvenimų grupėm, kurios dėl tautinių ar kultūrinių sąlytų galėtų virsti Sovietams pavojinga jėga.

Tos politinės krypties pirmasis taikinyss esąs Baltijos «respublikos», ypač rusams siekiant tų kraštų lygi pridedant prie lygio tų respublikų, kurioms neteko pasinaudoti nepriklausomu gyvenimu.

Būdinga, kad įvykiai Baltijos kraštuose mažai žinomi laisvajam pasauliui ir net netenka kalbėti, kad jie keltų didesnę dėmesį. Tiesa, rusai pastaruoju metu daugiau informuoja apie «motinos Rusijos» gyvenimą, įsileidžia Vakarų žurnalistus, tačiau šiems beveik neprieinami kraštai, kuriuose gyventojų daugumą sudaro ne rusų kilmės gyven tojai. Neįlaimei, kaip pabrėžia Juta Virtman, informacijos stoka apie Baltijos kraštus kaip tik ir drašna Sovietus — jie tebevykdo savo siekimus sunaikinti pabaltiečių tautinę sąmonę ir tuo pačiu metu kenčiant Estijos, Latvijos ir Lietuvos gyventojams.

ARĮGRĮŽTA STALINO LAIKAI

O. S. Fedišinas savo laiške sveikino N. Y. Times laikraštį, ypač šiam paskelbus vedą mąjį «Land of the Free». Autorius smerkia amerikiečių elgesį, šiem išdavus lietuvių rusams, ir primena, kad karo metu būdamas prievarta į Vokietiją atgabentas darbo vergas, vos išvengęs išdavimo rusams. Tuo metu taip pat amerikiečiai M. P. pareigūnai siekė Fedišiną išduoti rusams. Tai jiems nepavyko.

Šį kartą jis pasipiktinęs ir pačių rusų elgesiu, jiems Simą Kudirką žiauriai sumušant.

Jei, autorius teigia, Sovietų vadai nori pasaulį įtikinti, kad Stalno tamsusis laikme-

(pabaiga 4 pusl.)

Stasys Lapienis

naujose patalpose parduoda įvairias statybos medžiagas bei visokius namų reikmenis.

Naujasis adresas:

DEPOSITO PARATODOS

Avenida Sapopemba, 5761, V. Guarani

MŪSU Lietuva

RUA JUATINDIBÁ, 20 — P. DA MOÓCA — SÃO PAULO, 13

V. Zelina

«ŽILVIČIO» PIKNIKAS bus ateinantį sekmadienį. Vyksime į p. p. Magilų ūkį. Autobusas išeis iš Largo Vila Zelina 7 val. ryto. Prašome nesivėluoti.

MOTINOS DIENOS minėjimą Vila Zelinoje visoms lietuvišioms mamytėms pagerbti rengia «Žilvitis» gegužės 2 d. 4 val. po pietų Jaunimo Namuose.

VILA ZELINOS LRKB CHORO IŠKYLA

Atvelykis — Velykų švenčių užbaigtuvės. O kam labiau tiko jas paminėti, kaip Parapijos chorui, tiek daug pasidaravusiam Didžiosios Savaitės ir Velykų metu? Tatgi, apie 8 val. ryto, geras tuzinas mašinų, bemaž 40-čia asmenų vežinas, linksmi pasileido p Petro Šimonio vasarvietė, slypinčios tarp dailių Santa Izabel apylinkės gamtovaizdžių, link

11 val. visi pavyzdinai sugūžėjo naujutėlę, kaip tik ta proga pašventintą Marijos Aparecidos koplytėlaitę, kam kun Stasys Šileika, salezietis. Atakė šv Mišias, o choro giesmių sutartinė skardžia nuaidėjo po žaliuojančią kalvutę.

Pamaitinę dvasią, choristai neužmišo ir kūno stropiai dalyvaudami būdingajame «churrasco» užkandėje, kurį pajavairino p Šimonio prižadėtoji alau bačkutė, dalyvių dainos ir smagi bendra nuotaika.

Iškylautojai ne tik padengė pusę pikniko išlaidų iš

choro kasos, bet dar suaukojo 255 kruzeirus Vila Zelinos bažnyčios remonto reikalams.

Korespondentas

Ligoninėje guli Ona Masienė, o namie gydos S. Rutkauskienė. Linkime abiem greitai pasveikti.

VILA ZELINOS PARAPIJOS VAKARIENĖ

Balandžio mėn. 24 d. 20 valanda Vila Zelinoje, Jaunimo Namuose Liet Kat. Moterų Draugijos iniciatyva ruošiamą parapijos vakarienė. Vakarienės metu bus meninė programa — meksikietiški šokiai, kuriuos išpildys iš Meksikos atvykusios šokikės.

Pakvietimus vakarienėn galima gauti Vila Zelinos klebonijoje (telefonas 63-5975), Vila Beloj pas G. Baltušienę, Vila Zelinoje pas Heleną Mendą, ir kitas platintojas, Vila Prudentej pas Motiejų Tamaliūną.

Peinas skiriamas apmokėti už gatvių asfaltavimą bei kitus mokesčius.

Brolijos valdyba prašo turinčių įdomesnių fotografijų iš Brolijos veikimo, paskolinti ruošiamai fotografijų parodai, kurios po šventės bus sugražintos. Fotografijas galima įteikti prel. P. Ragažinskiui, arba Motiejui Tamaliūnui, kurie yra sutikę numatyti fotografijų parodą tvarkyti.

PAKVIETIMUS į Vyrų Brolijos šventę galima gauti Zelinoje pas visus Brolijos narius, Casa Verdėje pas Jurgį Matelionį, Prudentėje pas Motiejų Tamaliūną.

Mooca

MOTINOS DIENA

«Aušros» choras su šv. Kazimiero lituanistine mokykla rengiasi paminėti Motinos dieną, sekmadienį gegužės 9 dieną. Valanda ir programa bus paskelbta vėliau.

T. Jonas Bružikas, S. J. pamazėle sveiksta namie. Dėkoja visiems jį atlankiusiems.

Praėjusį sekmadienį, po pietų, jaunimo būrys repetavo tautinius šokius šv. Kazimiero parapijos salėje. Tai jau ne pirmas kartas, ir, be abejo, ne paskutinis.

LIETUVŲ LITERATŪROS VAKARAI

Nesigarsina, bet jau trečias mėnuo, kaip susirenka lietuviškos literatūros ir poezijos mėgėjai drauge pasigėrėti lietuviškos kūrybos perlikais. Teko nugirsti, kad tokių literatūros mėgėjų esama virš penkiolikos, jų tarpe ir jaunimo ir vyresnių amžiaus. Tikimės jog kada nors bus galima paskelbti ir to būrelio pavardes Tuo tarpu tas grūdelis nori pasilikti po žeme, iki suleis giliau į ją šaknis ir iki sustiprės daigas.

T. PETRAS DAUGINTIS, S. J. laimingai grįžęs iš Urugvajaus jau įsijungė visu tempu į šv. Kazimiero parapijos bei kolonijos gyvenimą, dalyvaudamas posėdžuose, rūpindamas šaipos reikalais.

ML PRENUMBRATOS

Moiho Velho lietuviai: po 20 kr., Antanas Kučiaskas, Kazimieras Maciulevičius, Juo-

zas Vengrys, Povilas Urbonas, Juzė Taleikienė, Mykolas Lisauskas, Povilas Buivydas, Juozas Klimašauskas, 30 kr. Mykolas Mitrulis. Preneratas surinko Antanas Kučiaskas.

Iš Urugvajaus po 20 kr.: Kazimieras Lingis, Antanas Zupka, Motiejus Buliauskas, Mykolas Vaičiulaitis, po 25 kr. Edvardas Jusys ir Adolfas Kaušinis.

Iš Rio Juozas Juozas Ramauskas 50 kr.

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos 21 mokinys su mokytojais apžiūrėjo S. Paulo zoologijos sodą pereitą šeštą dieną. Buvo paruoštas mažas kišeninis portugališkai—lietuviškas žodynas su žvėrių ir paukščių pavadinimais.

MOINHO VELHO

Ligi šiol pamaldos Moinho Velho būdavo 11:30 val. trečią mėnesio sekmadienį. Dėl pakeisto vietinės parapijos tvarkaraščio, nuo gegužės mėnesio lietuvių Mišios bus 11:00 val. tą patį sekmadienį, t. y. pusę valandos anksčiau.

VENECUELA

Maracay lituanistinė mokykla pavadinta Simo Kudirkos amerikiečių jūreivių atiduoto sovietams, vardu. Mokytoja Juozas Kukanauza. Visos lituanistinės mokyklos Pietų Amerikoje laukia skaidrių iš Lietuvos istorijos ir geografijos, kurias atsiųs Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Švietimo Taryba.

URUGVAJUS

T. Petras Daugintis parvežė gerų naujienų norinčioms įsigyti tautinius rūbus. Audyklos savininkas V. Dorelis mielai sutinka išausti gražius

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyrų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybę ir kainą

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:

. 15 de Novembro, 244
4.º - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

ZELINOJE VISI GALI UŽSIMOKĖTI UŽ «M. LIETUVA»

p. Juozui Baužiui. Jis daug metų ištikimai patarnauja skaitytojams ir Administracijai, patarnaus ir dabar. Jo adresas yra Rua Manaias, 363. Visai arti prie bažnyčios aikštės. Pasinaudokite!

ALP(LKA)1815

LIETUVOS NACIONALINĖ

MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

ATSKIR

KAINA 0,10

(pabaiga iš 3 pusl.)

tis jau praėjęs, kad jau tariau mai atsižvelgiama į įstatymus, tai rusai turėtų nubausiti persitengusius Sovietų politinius komisarų ir lietuvių jūrininką paleisti į laisvę.

TEGUL JIE 30 DIENŲ PAGYVENA SOVIETUOSE

Amerikiečių visose JAV-se pyktis ir įtūžis dar nėra išnykęs iš šio krašto laikraščių laiškų skyrių. «Daily News» New Yorke pateikė tokias savo skaitytojų mintis: tegul tie atsakingi pareigūnai, lietuvių išdavę, pagyvena bent 30 dienų Sovietuose ir jie galės galės patirti, ką reiškia laisvė. Po įvykio Vigilant laive man jau nebus patogu savo švaroko atlape būnant užsieny, isi segti JAV vėliavėlę. Manau, kad mes turėtumėm sukrauti į dėžę Laisvės statulą ir ją gražinti Prancūzijai, nes a pailkti New Yorke yra lygu pasityčiojimui (John Maloney) pagaliau Ant Mažeika teigia, kad blogiausias to įvykio padarinys tai sukrečiantis poveikis lietuviams ir kitiems rytų europiečiams, gyvenantiems totalitarinio režimo sąlygose.

drabužius ir Brazilijos lietuviams, per Tevą Daugintį atsiuntę pavyzdžių ir kainoraštį. Tautiniai drabužiai kainuoja apie 100 kruzeirų pagal vieną kelių standartinių raštų, o apie 50 kruzeirų daugiau, jeigu raštas yra individualus, atskirai užsakytas.

REIKALINGA TARNAITĖ

mažai šeimai. Vyruvi ir žmonai išėjus darban, prižiūrėti jų mergytę, nuvesti mokyklon. Pageidaujama suaugusi lietuvė ar našlė. Daugiau sužinoti vietoje —

Rua das Verbenas, 72, Vila Bela, ar telefonu 274-0817.

LIETUVIAI PASAULYJE

Vilniuje kanadietis aktorius Daniel Chajet anglų kalba skaitė Šekspyro, R. L. Stevenson ir B. Shaw veikalų ištraukas.

Lietuvoje yra tik dvi senų knygų krautuvės. Raginama jų steigti daugiau, surenkant įvairias senas knygas, kad nežūtų.

Italijos laikraštyje įdėti ilgi aprašymai iš darbo stovyklų kalinių gyvenimo. Minėti latviai ir kiti baltiečiai, ten ištremti dėl pasipriešinimo savo krastams surusinti.

JONAS JAKUTIS

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo

Medico da Cruzada Pro-Infancia

Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo
Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas
Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576
Mooca, Fone 92-3991